

ANY 3 - NUM. 75

RIPOLL, 4 DE MARÇ DE 1933

Preu: 20 cèntims

De "Câl Déu als Xicons"

Que poc saben de les nostres tortures espirituals i que malament ens judiquen aquests pobres i desgraciats adversaris o enemics que es creuen tenir raó quan afirmen que els renys i les acusacions d'ALTAVEU són malifetes d'un esperit de facècia, conectat a un corrent polític la xarxa del qual resta circumscrita a l'espai comprès entre «Câl Déu» i els «Xicons».

Si precisament nosaltres venim d'aquella família dels «seves» tan combatuda pels avui improvitats catalanistes de l'Esquerra Republicana de Ripoll composta, en bona part, o dirigida quan menys, per un senyor que feia versos *patriotics* des de l'Àfrica i per un altre que mai ha tocat de peus a terra, atès al fum de vanitat que li entertolliga l'ànima. I per un altre que encara que no és ni de l'Esquerra ni d'enlloc, però està enrabiad per que el primer Alcalde republicà no li deixava fer el que volia.

I sabem tots que fins després de l'adveniment de la República cap ciutadà de la nostra cleda pensava en altra cosa que aconseguir la llibertat de Catalunya. Es més, si maldàvem per obtenir l'hegemonia política de Ripoll no ens movia altre daler que acabar amb tota la colla d'enemics de la Mancomunitat, de la qual tants elogis s'en fan ara, i amb tota aquella altra colla que per una acta de regidor es venien al diable.

Voleu dir-nos, senyors republicans històrics, com us ho apanyereu per a dir al poble que sou gent, políticament honesta, si fa dos anys escassos que us donaveu les mans amb el cacic i diputat de la dictadura i feieu esforços gegantins per a fer triomfar una candidatura, composta amb elements, la majoria dels quals eren soldats disciplinats sota les ordres de Primo de Rivera?

Ja podeu esgargamellar-vos i dir les tonteries que us vinguin a tomb i treure mals noms. Tot això no servirà per altra cosa que per afirmar la presència a Ripoll d'un partit no polític sinò faceciós, la dèria del qual és d'establir un cacicat que obtingui el predomini del territori comprès entre «Câl Déu» i els «Xicons».

Abans que convertir la nostra acusació concisa i clara de la setmana passada, en un rebaixament groller i de mal gust, preferim defraudar la curiositat morbosa d'aquelles persones que cerquen el nodriment del seu esperit, en les notícies truculents.

I vagi l'advertiment per l'autor de la fulla aperaguda dimecres passat. Per a denunciar el fet, de manera clara i entenedora, no era necessari dir altra cosa, ni era possible d'expressar amb més cordura i ponderació, la nostra indignació.

Deixem per altres la feina fàcil i barroera de dir penjaments sense control. Dia vindrà que el poble es donarà compte de part de qui està la raó, i és per allavors que reclamem tota la col·laboració civil i patriòtica dels fills i veïns de Ripoll que aspiren a que la política sigui com correspon l'exercici d'una funció egrègia i saludable, posada al servei de la cultura i de la població per les quals estem sempre disposats als màxims sacrificis, ádhuc el d'acceptar sense protesta la cossa poca solta de qui no té altra mitjà d'expressió que un bram desarticulat i com a cosa fatal, estrident.

AJUNTAMENT

SESSIO DEL DIA 4 DE MARÇ DE 1933

Hi assistiren els consellers Srs. Morera, Puig Z., Coma i Casals, presidits pel Conseller en Cap Sr. Castell.

Llegida l'acta de la sessió anterior, es passa a signar-la després de la seva aprovació.

Vistes les peticions d'alguns industrials proveedors d'aquest municipi, s'acorda abonar-los-hi algunes quantitats a compte.

S'aprova la recepció definitiva de les obres de la palanca del «Gorc de la Viga», efectuada pel Conseller en Cap Sr. Castell, l'Arquitecte Sr. Riera i el constructor Sr. Ricart Martí.

Així mateix és aprovat el contracte d'arrendament dels baixos del carrer del Ter, amb la senyora Manuela Boix, per habilitar-hi una de les escoles parvulàries.

Són aprovats alguns comptes i unes altes de padró.

Les recaptacions del mes passat ascendeixen a 14.766'44 pessetes, amb una diferència en més sobre el mateix mes de l'any passat de 1.300'89 pessetes, augment motivat per permisos de construccions i ingressos del cementiri.

El Sr. Zenon Puig, dona compte al Consistori de la rebuda dispensada als professors i alumnes de la facultat de filosofia i lletres de la Universitat i Instituts Balmes i Maragall. Així mateix manifesta la complaença expressada i l'intenció de prendre la costum d'efectuar una visita anyal a Ripoll.

I sense pena ni glòria, passa una sessió més al llibre d'actes.

S'HA
POSAT
A LA
VENDA
EL
FORMOS
DRAMA
DE
M.
FONT I
ALIGUER

DOLORS

Compreu cada setmana la
Revista Literària
«Novelas y Cuentos»

Una novel·la completa per
30 cèntims

Darrers números publicats:
La Atlántida (P. Benoit); El
Casamiento engañoso (Cervantes);
Los Veteranos del Imperio (E. Chatrián);
El Club de los suicidas (Stevenson)

Aquestes i altres publicacions,
podeu adquirir-les a la
Impremta i Llibreria de
DANIEL MAIDEU
P. d'En Clavé, 9 — RIPOLL

Pulmonies

Grip

Tos

ES COMBATEN
SEMPRE
AMB EL

Xarop

PUIG

El vertader XAROP PUIG
únicament es ven en flascons
convenientment precintats

La llibertat d'ensenyament i el progrés pedagògic

No és sols per ço que atany al greuge jurídic que representa, que hem d'ésser contraris a tot monopoli d'ensenyament, ni tampoc mirant els cabals que l'ensenyament lliure estalvia a l'Estat, ni per la merma d'ingressos per contribucions i arbitris que ipso facto produiria la supressió de l'ensenyament privat; és també per un altre ordre de coses no menys important que els esmentats que hem d'ésser contraris a tot monopoli; és el punt de vista pedagògic, és per amor a la professió docent que tots hauríem de blasmar, els mestres els primers, l'establiment d'una escola única.

No es necessita una gran argumentació per demostrar palesament que aquest monopoli d'ensenyament, representaria sinó un retrocés, el posar una barrera infranquejable on totes les innovacions, totes les metodologies, tots els avenços de la pedagogia, tots els neguits i l'esperit d'investigació i de millorament que tot mestre deu sentir, naufragarien en l'espera d'una resolució ministerial, de les conclusions d'una ponència o dels treballs d'una comissió i no podem pas fer-nos il·lusions: un canvi de sistema o de orientacions a l'ésser aplicat a totes les escoles representa unes despeses considerables i un trasbals tan gran per esfereir al ministre més gosarós.

Com si encara no fos prou, hi ha un argument que per si sol seria suficient, no perquè l'Estat permetés l'ensenyament a tothom que presentés garanties suficients de capacitat per exercir, sinó fins i tot per eximir-los de qual-

sevol impost i també de subvencionar-los i és un fet que no pot pas ésser contravertit el que la majoria dels pedagogs, i no anem pas a buscar els antics quan les Normals no existien, anomenem-ne de moderns i tan sols dos, quals sistemes d'ensenyament a casa nostra, són tinguts com els darrers models de la Pedagogia. La Dra. Montessori i el Dr. Decroly, mort fa uns quants mesos, metges els dos, per amor als infants, la primera des d'Itàlia i el segon des de Bèlgica, han creat dos sistemes pedagògics molt diferents, però que tenen de comú la iniciació dels dos pedagogs; els dos entraren en la Pedagogia per la porta més estreta, per la més difícil i plena d'esculls; els dos començaren a exercir el seu apostolat entre els infants més difícils i miseriosos: els anormals.

No és prou allixonador aquest exemple? No en caldria pas d'altre per a que l'Estat en lloc d'ofegar amb el seu estatisme absorbent i antidemocràtic, la iniciativa privada, la tutel·lés i la protegís en tot ço que pogués, car si els monopolis en l'ordre material són l'enviliment del producte; en l'ordre intel·lectual i espiritual, representen la coacció més estulta.

Tothom sap prou bé, per dolorosa experiència, que tot producte que es posa en unes mans úniques, el seu cost puja automàticament al mateix temps que la qualitat es demereix i si això passa en coses ponderables, on el control pot ésser més segur, cal figurar-

***Pel tractament extern de
les malalties del pit***

USEU

POMADA PUIG

INSUBSTITUIBLE EN LA MAINADA

El desvetllament de l'ànima de Catalunya

Amb motiu d'escaurer's aquest any el Centenari de la nostra Renaixença, «Gazeta de Vic» ha encetat la publicació d'uns articles, el primer dels quals reproduïm seguidament, dedicats a estudiar el camí fet per Catalunya d'ençà de l'«Oda a la Pàtria» de Bonaventura Aribau.

Recomanem la lectura a nostres subscriptors i amics, tota vegada que no deixa d'ésser ben interessant i convenient de girar, de tant en tant, la vista enrera. Per altra banda, precisa no oblidar els nostres passats que en definitiva són els que ens han portat aquestes jornades viscudes amb tant de profit per gent sense gaire sentit pràctic.

I

Aquest any s'escau el centenari del començament de la Renaixença catalana, fixat cronològicament a l'any 1833, amb la publicació de la cèlebre «Oda a la Pàtria» de Bonaventura Carles Aribau. S'estan preparant, precisament, arreu de Catalunya, les festes per a commemorar amb tota dignitat aquest esdeveniment transcendent

.....

sé que passaria en qüestions imponderables com són les de l'ensenyament, en que els esforços d'un mestre de pàrvuls, moltes vegades és en les Facultats superiors que tenen la seva consagració.

Manquen escoles i manquen mestres, és veritat, la solució del conflicte no és pas el tancar-ne, molt al contrari; l'Estat no té dret a tancar cap escola, mentre hi hagi un sol deixeble que hi assisteixi, altrament semblaria que l'Estat en un abús de força, volgués desfer-se de un competidor o que els nostres sectaris temessin que a casa nostra es repetís l'experiència de Bèlgica.

Que no temi l'Estat que si ell funda escoles amb major solvència que les degudes a la iniciativa privada, serà ell qui educarà les generacions futures; i pensi que si veu cada dia més ufandòs el camp de l'ensenyament lliure, haurà estat perquè ell, l'Estat, no haurà reeixit en donar al poble, el que el poble fretura i que aquest poble en perfecte ús del seu dret imprescriptible i indeclinable, haurà anat a buscar on ho podia trobar.

EMELIA CODORNIU DE GENDRAU.
Mestressa.

de la història del nostre poble. Aquesta circumstància i la d'haver ja Catalunya assolit un Estatut d'autonomia que representa en part la realització dels seus ideals de llibertat col·lectiva, conviden a fer una mica d'història dels fets polítics més importants d'aquest període de la nostra Renaixença, per tal de deduir-ne la influència que hi han tingut en la situació i solució actual del nostre problema català.

Cal tenir present per a comprendre l'origen de la nostra Renaixença, que durant un temps, principalment durant la confederació catalano-aragonesa i mentre regnaren els reis de la dinastia catalana dels comtes de Barcelona, Catalunya assolí la seva màxima llibertat i grandesa. Malgrat la unió amb el regne d'Aragó, Catalunya mantingué en absolut la seva llibertat política, amb una llengua i govern propis i una personalitat característica en tots els aspectes de la seva vida col·lectiva. Dissortadament, però, més tard, a conseqüència de la mort sense descendència del rei Martí l'Humà, que motivà el canvi de la dinastia catalana per la dinastia castellana de Ferran d'Antequera, començà la decadència política del nostre poble que havia de consumir-se en absolut amb la pèrdua de les seves llibertats en temps de Felip V.

Durant aquesta llarga època de decadència, la despoblació, les pèrdues dels mercats, arruïnaren la nostra economia. Per altra banda de

Autos

Transport

**Preus
econòmics**

J. VIVES FIGUEROLA

**SERVEI DIARI
A BARCELONA
amb auto-camió pas-
sant per
Torelló i Manlleu**

Per encàrrecs:

RIPOLL - P. Llopions, 3
Telèfon 72

BARCELONA
El Ràpid, C. Rec, 11
Telèfon 11.366

La Pallaresa Passeig de
St. Joan, 16. Telèf. 50.605

mica en mica, varen restar exclosos els catalans del governament del país i arribà un moment que no es trobà cap català al davant dels exèrcits ni de les esquadres; ni en els consilis de la Corona. També es va perdre la nostra cultura restant Catalunya subjecta a la cultura d'un altre poble, i els poetes i cronistes escrivien en castellà les seves poesies i cròniques i àdhuc els galantejadors escrivien en lletra de Castella els seus madrigals a les dames. D'aquesta manera les nostres institucions genuïnament catalanes havien anat devenint membres freds, d'un cos sense ànima i per això quan Felip V, amb el Decret de Nova Planta derogà les nostres llibertats, li fou fàcil de fer llenya de totes aquelles institucions. I aleshores, Catalunya pobre, arruïnada, sense cultura pròpia i sotmesa al govern, a la llengua i a la direcció política i social d'un altre poble, perdé la noció de la seva llibertat i va devenir província. Animes escollides guardaren encara algun temps el record de la passada llibertat i grandesa de la terra, però arribà un moment en que, àdhuc aquest record va esborrar-se del tot i semblà com si el mateix esperit de Catalunya hagués deixat d'existir. Però en realitat l'ànima catalana solament estava atuída

víctima de l'adversitat i quan més esclava semblava del poble de Castella, a l'igual que a la natura en la qual després de l'hivern arriba la primavera, arribà també l'hora de la primavera de la nostra terra, començant la nostra esplendorosa Renaixença.

Quan Catalunya va perdre la consciència de la seva personalitat i va devenir província, l'esperit genuïnament català foragitat de les altures, de les viles i ciutats, va refugiar-se a la nostra pagesia. Podem dir que la gent del camp i la muntanya fou la claustra materna on va restar colgat l'esperit de Catalunya durant aquella llarga hivernada, esperant que vingués el bon temps, la primavera per a germinar, florir i treure ufana. I quan a últims del segle divuitè i a primers del dinovè, una part de la gent del camp i la muntanya, per circumstàncies socials generals del país, es decidí a viure a les viles i ciutats i entrar de ple en la vida pública catalana, portant tota l'empenya de la seva vitalitat racialment catalana, és quan començà a desvetllar-se l'ànima de Catalunya, l'evolució del catalanisme i la Renaixença del nostre poble.

R. ALMEDA I CALLIS.

Olis minerals - Carbons - Ferrreteria
Materials per a soldadura autògena

FERROS MATEU

Pere Rifà

Enric Delaris, 58 - Telèfon, 24

MANLLEU

LLUIS DE TRAVY ADVOCAT

Exercici en els partits de
Puigcerdà i Seo d'Urgell

Despatx: Llibertat, 52

PUIGCERDA

Proveu els Xocolates
Ramon Sirvent

RIPOLL

2 0 0 0
LLIURES DIARIES
DE PRODUCCIO

Elaborats amb productes de primera qualitat

— **Noces.** Tal com teníem anunciat, el dilluns d'aquesta setmana, a les 12 del migdia, va tenir lloc al Mo-

nestir, el casament de la distingida senyoreta Maria Puig i Sala amb el jove metge Sr. Baltasar Maideu i Auguet, fills una i altre de Ripoll.

Apadrinà la núvia, els Srs. Francesc del Pozo i Fecund Mata, i al nuvi els Srs. Baltasar Auguet i Ramon de Ciurana.

El Rnd. mossèn Josep Maideu, germà del nuvi, oficià en la religiosa cerimònia, després de la qual, l'il·lustre i culte ripollès Rnd. Dr. Ramon Roquer, catedràtic de l'Institut Maragall de Barcelona, dirigí a la jove parella, una breu i adient peroració en la qual posà de manifest els aventatges del matrimoni cristià, elevat a la categoria de Sagrament.

L'àpat esplèndid i exquisit. La joia correcta i cordial. Els assistents nombrosos i distingits, entre els quals s'hi destacava la presència de dames elegants i de belles dametes.

Renovem a tots, en especial als nous emmaridats, la nostra afectuosa enhorabona, tot desitjant-los una vida argentada amb una joia sense sotracs.

— **Robatori.** La nit del diumenge proppassat, i aprofitant una estona d'absència dels amos de la casa, un lladregot, que pogué fer-se escàpol, s'emportà de l'establiment del carrer del Bisbe, del conegut comerciant graner d'aquesta localitat, Sr. Josep Obiols, la quantitat de dues-mil i pico de pessetes. Sembla que se sap qui ha estat el «ratero», per bé que no s'ha deixat caçar, no per manca de voluntat, sinó més aviat per imperícia i bona fe dels que tenien de detenir-lo.

Dr. J. Bayés i Vayreda

Malalties del NAS, GOLA, i OIDES

Consulta tots els diumenges de tres a dos quarts de sis de la tarda.

Plaça de la República, 1, 2.^{on}, 1.ª RIPOLL

— **L'atur forçós.** Els obrers sense feina d'aquesta població, han publicat darrerament una fulla, redactada en castellà, on exposen la trista situació en què queden els seixanta obrers en atur forçós que existeixen actualment a Ripoll, demanant en conseqüència una ràpida solució a llur problema, d'acord amb les gestions que una comissió d'ells ha fet per obtenir treball.

— **Natalici.** El dimarts de la present setmana, va veure's enjojada amb la vinguda al món d'un xamós

nen, primer fruit del seu matrimoni, la llar del nostre amic Sr. Frederic Toralles i Francàs i Sra. Conxita Sau, als quals adrecem amb aital motiu la nostra més efusiva enhorabona, que va augmentada amb el pensament de que serà, apart d'un bon xicot, un catalanista de cap a peus.

Joaquim Arumí Fargas

OCULISTA

de l'Hospital Clínic de Barcelona

Consulta tots els diumenges de tres a dos quarts de sis de la tarda.

Plaça de la República, 1, 2.^{on}, 1.ª RIPOLL

— **Futbol.** A la tarda de diumenge passat, i amb motiu de l'actual Torneig Comarcal per a la Copa Generalitat, va jugar-se al camp municipal d'esports d'aquesta població, en interessant partit de futbol, entre els primers equips «A. C. E. Manlleuenc» i «J. E. Ripollesa», que acabà amb un resultat de tres gols a un a favor de l'equip manlleuenc. Donada la gran espectació que havia despertat aquest partit, fou presenciada per un grandios nombre de persones, tot i el temps pluviosós que feu durant la seva celebració.

El partit transcorregué molt animadament, sobretot en la primera part, en què els jugadors ripollesos es defensaren amb força acert, malgrat el joc individual que tenen la majoria d'ells, tot i llurs bones condicions pel futbol. Cal esmentar pel bon paper que desenrotllà durant el partit, el senyor Espelt, com a porter del «J. E. Ripollesa».

Altrament i per a demà dia 5, hi ha anunciat un altre encontre del campionat, entre el «F. C. Genisenc» i el «J. E. Ripollesa», que s'efectuarà el camp de Taradell.

— **Sindicat obrer.** Des de fa alguns dies que han estat profusament repartides en la nostra vila unes proclames, en les quals es dóna compte de la recent creació d'un sindicat obrer independent amb el nom de «Unió Obrera de Indústries Arts i Oficis de Ripoll», adherit a la Quarta Internacional Catalana, amb domicili al Cafè d'Europa, (plaça Nova, 10), els afiliats al qual pugem ja, segons tenim entès, a un nombre molt considerable.

— **Caiguda greu d'una monja.** El divendres de la setmana passada, una germana del Col·legi de les Carmelites, tingué la dissort de caure d'una cadira, produint-li una commoció cerebral de molta importància, la qual ha durat dos o tres dies. Finalment sembla que millora d'una manera molt falaguera, de la qual cosa ens en alegrem coralment.

— **Plet fallat.** Retallem de l'«Autonomista» de Girona: «Ha estat fallat pel Tribunal de Primera Instància d'aquest partit judicial, el plet seguit contra el nostre amic senyor Baltasar Auguet i la Societat Anònima Regàs, entaulat fa uns anys per la senyora Beneta Brunells, essent resolt a favor del senyor Auguet i conjuntament de l'Anònima Regàs de Pont Major».

A les moltes felicitacions que per aital motiu haurà rebut l'amic Auguet, hi adjuntem també la nostra.

— **Festival del Llibre.** La Comissió Organitzadora de l'Escola de Declamació de Ripoll constituïda pels Srs. Rossend Herrero, Llorenç Bonet, Victorià Fornaguera, Pau Augé, Josep Bulló, Irene Prat, Antoni Pérez, Pere Amils i Marian Font, ens assabenta del proper festival públic a honor del llibre i a benefici del poble, durant la segona quinzena del mes vinent.

— **Es una llàstima.** Amb motiu de les pluges generals que caigueren ara fa qualques setmanes,

COMTAL CINEMA

AVUI I DEMÀ, presenta la
SENSACIONAL OPERETA

AMAME ESTA NOCHE

interpretada per

Maurice Chevalier i Jeanette Mac Donald

L'opereta triomfadora a tot el món, la presentació de la qual al Coliseu de Barcelona ha constituït un dels més marcats èxits de la temporada

¡POBRE TENORIO!

Tragi-comèdia espetarrant Metro Goldwyn Mayer interpretada per BUSTER KEATON

Acabarà les sessions el film dialogat
en castellà

LOCURAS DE AMOR

es descalçaren alguns dels pollancrecs que hi han plantats a la Font Viva, vora el Pont d'Olot, i un d'aquests, a causa del vent i malgrat haver estat lligat provisionalment amb una corda, ha caigut darrerament a través del riu, la qual cosa fa un efecte força llastimós, que ens obliga fer-ho avinent a la Corporació Municipal, perquè cuidi de fer-lo treure com més aviat millor, en bé de la urbanització de la vila.

— **Extracció.** Ha estat atorgat al número 1.516 el formós Joc de Cafè, que diumenge passat es sortejà al Saló d'Espectacles de la Beneficència Local.

Consells per evitar la Grip:

A l'observar els primers símptomes de catarro purgueu-se amb una forta dosi de

Ríci «NARANJIL»

i evitareu greus conseqüències. Refuseu imitacions pel vostre propi interès, puix

Ríci «NARANJIL» sols n'hi ha un.

Exigiu-lo en Farmàcies i Centres d'Específics

— **Visita escolar.** Dilluns passat, sojornaren en la nostra vila el professorat i estudiants de la Facultat de Filosofia i Lletres dels Instituts Balmes i Maragall, de Barcelona.

Foren rebuts pel tinent d'Alcalde Sr. Zenon Puig i els acompanyaren a visitar el nostre Arxiu-Museu, el Monestir, la Biblioteca Lambert Mata i l'escola d'Arts i Oficis. L'Ajuntament els invità, per la tarda, a una excursió a la veïna vila de Sant Joan de les Abadesses.

Entre el professorat hi havia el culte ripollès Dr. Ramon Roquer i el diputat a la Generalitat per aquesta circumscripció Dr. Tomàs Carres i Artau, que com tots els que formaven la caravana expedicionària, partiren de la nostra vila encisats dels nostres monuments arquitectònics i fogars culturals.

— **Una bromada?** Avui ha estat retornat al seu legítim propietari Sr. Rafael Pérez de l'orquestra «Els Serratins», un saxofon que li fou pres — no se sap amb quina intenció — en el descans d'un concert que el dimarts de Carnestoltes donaren a una societat de Vic. Ens felicitem d'aquesta deguda restitució, a l'ensens que recriminem com es mereix a l'autor de la broma de mal gust.

Tlp. Ripollesa, Daniel Maideu. Telf. 89.— Ripoll.

Redacció i administració, St. Pere, 2. - Ripoll

Uralita, S. A.

La marca de calitat

RIPOLL

EL BENEMERIT ARXIVER DE RIPOLL

Tots els viatgers que han passat pel Bressol de la nostra Nacionalitat amb esperit d'estudi, tots els viatgers que han passat per Ripoll amb l'avidesa de copsar-ne les engrunes que resten de la seva glòria passada, han tingut ocasió de conèixer l'obra meritíssima que ha informat tota la vida de l'humil i culte apotecari Tomàs Raguer.

Heus ací un valor comarcal que confirma d'una manera plena el fet que la grandesa de Catalunya ve en gran part de l'empenta que han donat a la nostra cultura aquests homes pacients, apòstols de les grandeses pairals, que reclosos a la penombra d'una rebotiga de poble, han sabut donar a cada comarca una personalitat pròpia, dintre la vida nacional.

Així, Tomàs Raguer. Del passat de Ripoll, de la història viva de les pedres del Monestir de Santa Maria, de les petjades del Pelós, de l'Oliva, dels Tallaferro... en quedava ben poca cosa. Fets, més o menys posats en clar en la història general de Catalunya, llegendes i tradicions arreconades en la ment d'algun vellet pastor o una filadora carregada d'anys. Pols i ombra. Oblit.

Però Ripoll no era això. Ho entenia així un apotecari que passava les escasses hores de lleure que tenia, desempolsant papers de les golfes de la vella Parròquia de Sant Pere, procedents de la desapareguda Comunitat de Preveres i de l'*Scriptorium* monacal. I a cada nova que descobria, s'il·luminava més la seva vida. Quan ja la tasca empresa feia més necessària la seva presència en totes hores, Tomàs Raguer deixava la seva botiga i consagrava tot l'esforç, tot el que tenia, al seu renaixent Arxiu de Sant Pere.

I vet ací una tasca de benedictí que, gràcies a Déu, avui dona els seus fruits. La pe-

tita renda material i l'esforç intel·lectual d'un home, han donat a Ripoll un patrimoni històric i folklòric. Caminades llargues en recerca d'un flabiol o una samarra de pastor del Ripollès. Hores d'estudi per treure l'entrellat d'un contracte d'arrendament d'unes parcel·les... Tot això, pacientment i sense pretensions, ha fet possible un nou *Scriptorium*: L'Arxiu de Sant Pere.

I mireu: aquest home, ha refusat sempre tot homenatge. Una vegada per a poder-li fer una fotografia per a una publicació, fou necessari que el fotògraf li digués que no n'hi faria cap més per al seu Arxiu. I el P. Tomàs — com li diem els amics que al seu costat hem après a estimar les coses sagrades de casa nostra — amb les llàgrimes als ulls accedia...

Ara tot el Ripollès és en peu per retre-li homenatge. Dintre seu, es deu sentir prou homenatjat amb el respecte dels pagesos d'aquells indrets, que l'estimen amb tota la seva força d'ànima, perquè ha estimat les seves coses humils, i amb la seva obra. Però no n'hi ha prou. Cal que sigui tot el poble — i jo m'atreviria a dir tot Catalunya, car de Ripoll ha vingut la nostra vida nacional — qui li tributi aquest homenatge.

Com altre Josuè, Tomàs Raguer, esguarda cada dia el curs del sol, que segurament voldria deturar fins que la seva obra fos completa... — Aleshores — diu ell — podré morir tranquil.

No. Tomàs Raguer no morirà, car si la mort material ens l'arrabassa quedarà la seva ombra, que en companyia de Guifre, d'Oliva i el bisbe Morgades, vetllant per Ripoll, vetllarien per Catalunya.

E. BUSQUETS I MOLES.